

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Ус 3/2024
17.05.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелене Ивановић, председника већа, Звездане Лутовац и Јасмине Стаменковић, чланова већа, са саветником Мирелом Костадиновић, као записничарем, решавајући сукоб надлежности између Основног суда у Ваљеву и Управног суда, у спору по тужби АА из ..., против тужене Основне школе „Војвода Мишић“ Пецка, ради поништаја решења Конкурсне комисије тужене дел. број .. од 18.08.2020. године и решења Директора тужене без броја од 28.08.2020. године, у правној ствари заснивања радног односа, у нејавној седници већа одржаној дана 17.05.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За поступање у овој правној ствари стварно и месно је **НАДЛЕЖАН** Основни суд у Ваљеву.

Образложење

Основни суд у Ваљеву је поднео захтев за решавање сукоба надлежности са Управним судом, који је решењем 8 У 16554/20 од 02.09.2023. године (исправљеним решењем Управног суда 8 У 16554/20 од 02.02.2024. године) отказао усмену јавну расправу заказану за 14.09.2023. године, огласио се стварно ненадлежним за поступање у овој правној ствари и одлучио да се по правноснажности решења предмет уступа Основном суду у Ваљеву као стварно и месно надлежном за поступање.

Решавајући настали сукоб надлежности у складу са одредбом члана 32. став 2. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, број 10/23), Врховни суд је нашао да је за поступање у овој правној ствари стварно и месно надлежан Основни суд у Ваљеву.

Према одредби члана 24. став 3. Закона о уређењу судова, основни суд у првом степену поред осталог, суди и у споровима поводом заснивања, постојања и престанка радног односа; о правима обавезама и одговорностима из радног односа.

Одредбом члана 31. став 1. Закона о уређењу судова прописано је да Управни суд суди у управном спору.

Одредбама члана 3. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“, број 111/09) прописано је: да у управном спору суд одлучује о законитости коначних управних аката, осим у погледу којих је предвиђена другачија судска заштита (став 1),

да у управном спору суд одлучује и о законитости коначних појединачних аката којима се решава о праву, обавези или на закону заснованом интересу, у погледу којих у одређеном случају законом није предвиђена другачија судска заштита (став 2), да суд у управном спору одлучује и о законитости других коначних појединачних аката када је то законом предвиђено (став 3). Одредбом члана 4. истог закона прописано је да управни акт, у смислу овог закона, јесте појединачни правни акт којим надлежни орган, непосредном применом прописа решава о одређеном праву или обавези физичког или правног лица, односно друге странке у управној ствари. Одредбом члана 5. Закона о управним споровима прописано је да управна ствар, у смислу овог закона, јесте појединачна неспорна ситуација од јавног интереса у којој непосредно из правних прописа произилази потреба да се будуће понашање странке ауторитативно правно одреди.

Према одредби члана 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11...10/23) овим законом се уређују правила поступка за пружање судске правне заштите по којима се поступа и одлучује (поред осталих) у парницама за решавање спорова из радних односа, осим спорова за које је посебним законом прописана друга врста поступка.

Одредбама Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 88/17...92/2023), прописано је: да се овим законом уређују и радни односи запослених у установи (члан 1. став 2); да делатност образовања и васпитања обавља установа (члан 13. став 1); да делатност образовања и васпитања обављају у основном образовању и васпитању – основна школа, основна музичка школа, основна балетска школа, основна школа за образовање одраслих и основна школа за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом (члан 89. став 1. тачка 2).

Према одредби члана 168. Закона о основама система образовања и васпитања, којом је прописана правна заштита запослених у установама које обављају делатност образовања и васпитања у основном образовању и васпитању, на решење о оставаривању права, обавеза и одговорности запослени има право на жалбу органу управљања, у року од 15 дана од дана достављања решења директора (став 1), ако орган управљања не одлучи по жалби или ако запослени није задовољан другостепеном одлуком, може се обратити надлежном суду у року од 30 дана од дана истека рока за доношење решења, односно дана достављања решења (став 7), а у радном спору запослени који побија коначно решење, тужбом мора обухватити и првостепено и другостепено решење (став 8).

Законом о основама система образовања и васпитања није предвиђено да суд у управном спору одлучује о законитости одлука којима се решава о правима, обавезама и одговорности из радног односа запослених у основној школи.

Из цитираних одредаба Закона о основама система образовања и васпитања и Закона о управним споровима произилази да се судска заштита права из радног односа, запослених у установама које обављају делатност образовања и васпитања у основном образовању и васпитању, остварује тужбом у парничном поступку у радном спору, пред основним судом у складу са цитираним одредбама члана 1. Закона о парничном поступку и члана 24. став 3. Закона о уређењу судова, а не по тужби у управном спору пред Управним судом. Ово због тога што надлежни орган одлуком о правима, обавезама и одговорностима из радног односа запосленог у установи која обавља

делатност образовања и васпитања у основном образовању и васпитању, не решава у управној ствари у вршењу јавних овлашћења, из ког разлога ова одлука није управни акт у управној ствари у смислу одредаба члана 3. став 1. и чл. 4. и 5. Закона о управним споровима, као ни појединачни акт из одредаба члана 3. ст. 2. и 3. истог закона о чијој законитости се одлучује у управном спору.

Како је поднетом тужбом тужила тражила поништај решења Директора тужене без броја од 28.08.2020. којим је одбијена њена жалба као и жалба ББ на решење Конкурсне комисије тужене дел. број .. од 18.08.2020. године којим је по расписаном конкурсном извршен избор два извршиоца (ВВ и ГГ) на радно место наставника ... на неодређено време са пуним радним временом, Врховни суд налази да се у конкретном случају ради о спору поводом заснивања радног односа у основној школи. Због тога је за поступање по тужби у овој правној ствари надлежан Основни суд у Ваљеву на основу одредбе члана 24. став 3. Закона о уређењу судова и члана 3. став 1. тачка 11) Закона о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава („Службени гласник РС“ број 101/13).

Са изнетих разлога, Врховни суд је применом одредбе члана 32. став 2. Закона о уређењу судова, решио као у диспозитиву овог решења.

РЕШЕНО У ВРХОВНОМ СУДУ
дана 17.05.2024. године, Ус 3/2024

Записничар,
Мирела Костадиновић,с.р.

Председник већа – судија,
Јелена Ивановић,с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић